

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת קדושים

• דברי בינה •

קדושים תהיו כי קדוש אני. (יט ב)
 וזה גם כן פירוש המדרש "יכול כמוני,
 תלמוד לומר לומר כי קדוש אני, קדושת
 למעלה מקדושתכם". היינו, שתדעו ותבינו
 באמת אשר 'קדושת למעלה', הוא ממש
 באופן הזה כמו 'קדושתכם', כי כמו שאתם
 מתקדשים עצמיכם בעבודתכם למטה – כמו
 כן מתקדש שמו יתברך למעלה בכל
 העולמות.

עמ' קיח

• חלקת יהושע •

קדושים תהיו. (יט ב)
פירש כ"ק אמו"ר זצוקלה"ה מ"ש
 רש"י בפרשת קדושים: "מלמד
 שפרשה זו נאמרה בהקהל" – שעל ידי
 שאדם מקדש עצמו על ידי זה משפיע
 קדושה בכל העולם.

מבש"ט ישועות אברהם
 עמ' שעא

• ארון עדות •

וידבר ה' אל משה וגו' קדושים תהיו כי
 קדוש אני ד' וגו'. (יט ב)
להבין הלשון 'תהיו', כי לפי דקדוק
 הלשון הוא ליה למימר 'היו

• תולדות אדם •

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם.
ופירש רש"י ז"ל: היו פרושים מן העריות
 ומן העבירות, שכל מקום שאתה
 מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.
ויש להבין מה הוא הלשון אתה מוצא
 קדושה, הוי ליה למימר 'שם יהיה
 קדושה'. וכו'.

וזה שרומז רש"י ז"ל: כל מקום שאתה
 מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה,
 היינו: כי 'גדר ערוה' נכלל עם משמר גוף
 ונפש, שלא יצא השפעות הגוף והנפש
 לחיצונים, שהוא בכלל 'גדר ערוה'. וגם ענין
 גדר ערוה לשמור את עצמו משום פניות
 וצורך עצמו בשום דבר – גם זה נקרא גדר
 ערוה, אתה מוצא קדושה, היינו: כי הענין
 הקדושה אינו מחמת כח האדם, רק מכח
 השם יתברך. כי האדם אינו יכול לבוא לידי
 קדושה מצד עצמו, רק אם מהלך בדרך
 התורה, ממילא בא לו הקדושה בהיסח
 הדעת וממקום נעלם, כמו מציאה, שבאה
 לאדם בהיסח הדעת [סנהדרין צז]. ואם האדם
 הולך בדרך התורה, ממילא משפיע לו השם
 יתברך כל טוב.

עמוד קל

ובזה כאשר יחזקו יעמידו על רגליו ויציל מהפסד, כי כמה פעמים בא הפסד לאדם בממון ועגמת נפש שיש שפיכות דמים מזה, וכל זאת הוא בעבור שחסר לו התחזקות, ואין ביכולתו לחזק בעצמו.

לזאת מוטל ומחויב על אדם לחזק את ריעו, ולא להניחו ליפול בייאוש חס ושלום באיזה עסק שיהיה. וזה "ולא תעמוד על דם רעך", בכל דבר שיש לרעך שפיכות דמים - לא תדום ותמנע מלהושיע אותו בכל מה שביכולתך לחזקו ולהושיעו.

עמוד קצה

• היהודי הקדוש •

הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. (יט יז)
אמר הרב היהודי האיש האלקי מפרשיסעחא זי"ע: כי קבל דברי הרב הצדיק האלקי ר' דוד מלעליב זי"ע, שלא להוכיח עוד אנשים בדברי תוכחת וניאוצים כדי להשיכם בתשובה שלימה לפני השם יתברך ברוך הוא, כי אם להתהלך עמהם בדברי ריזיו ובנחת, ולקרב את לבכם באהבה לעוררם ביראת שמים. (תפארת שלמה אבות א)

עמוד צא

• תורת הרה"ק מלענטשנא •

ואהבת לרעך כמוך. (יט יח)
אמר: איך אני יכול לקיים "ואהבת לרעך כמוך", הלא אני שונא את עצמי מאד, ואין אני יכול להביט על עצמי ואמר: מה אני עושה, אני חוזר בתשובה כל כך עד

קדושים'. גם קשה מה שאמר 'כי קדוש אני ד', וכי יכול האדם להדמות לקונו ולערוך אל מול קדושתו.

אך נראה כי בא לומר לנו, כי בטח תהיו קדושים, יען כי קדוש אני ד', ואתם הנכם בני, כדכתיב 'בנים אתם לד' אלוהיכם'. ומקדושת האב נמשך לבן.

עמוד רכ

• דברי בינה •

ואלקי מסכה לא תעשו לכם. (יט ד)
'מסכה' הוא לשון מסך המבדיל. היינו: שלא תחשבו שכח אלקותו יתברך נעשה בפניכם בבחינת 'מסך המבדיל' ואין אתם יכולים לגשת אליו ולהרגיש כח אלקותו יתברך. על זה אמר: ש'אלהי מסכה לא תעשו לכם', שאינכם רשאים לחשוב כן - שכח אלקותו מרוחק מאתכם, על ידי מסכים המבדילים - רק שתדעו נאמנה, שאין שום מחיצה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים, ויכולים אתם לקרב עצמיכם אליו יתברך, בכל מקום ובכל זמן, ולהמשיך רב טוב וחיים וברכה לישראל, אמן כן יהי רצון.

עמ' קיט

• ויאמר משה - לברטוב •

לא תעמוד על דם רעך. (יט טז)
שמחיהוב כל אדם להושיע לחבירו בכל מה דאפשר ולהצילו בכל ענינים. ויש לומר שבכלל זה, כאשר אדם יודע בחבירו שהוא צריך להתחזקות בדברים המשמחים וסועדים ליבו של אדם

תחכה מחבריך להכרת הטובה ושהטובה שאתה עושה לאחר תהיה משועבדת בהכרח הוא הדגשת 'ואהבת לרעך כמוך' בחינת כמוך אף שאין אתה שייך ממש לשתהיה בך דרגת אהבה כמוך מכל מקום קיים ואהבת לרעך כמוך במשמעות זו כמו שאתה כלפי עצמך באותה דרך תאהב את חבריך.

מאמר יקרא דהבורא עמ' רט

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ולא תלכו בחוקות הגוי. (כ כג)
כל מי שאינו הולך בחוקות הגוי יש לו פרנסה, והראיה מסמיכת הפסוקים "ולא תלכו בחוקות הגוי" וסמוך ליה "אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה לכם וגוי ארץ זבת חלב ודבש" [שם כד].

עמוד רג

שאוכל להביט על עצמי, כן אני צריך לעשות לחברי גם כן שאשתדל עמו עד שיעשה תשובה. (נפלאות חדשות)

עמוד מ

• מבשר טוב •

ואהבת לרעך כמוך. (יט יח)
ויסוד אהבת ישראל שייך רק במקום אחדות. כמו שפירש הרה"ק רבי מאיר מפרמישלן זצוקללה"ה, ענין הכתוב "ואהבת לרעך כמוך" שבחינת 'כמוך' היינו כמו מה שבזמן שהרגל מקבלת מכה משתדלת היד של האדם להקל על כאב הרגל בעסוי וכדומה, ומכל מקום לא תהיה ליד טענה כלפי הרגל שתחזיק לה טובה מכיון שהם אחד, וכן הראש לא מחזיק עצמו במעלה מהרגל מכיון שצריכים הם זה לזה והם אחד גוף ונשמה אחד, כן צריך להיות בחינת "ואהבת לרעך כמוך", אל

מעשי הצדיקים

לא תעמד על דם רעך אני ה'. (יט טז)

אחד מחסידיו של מרן הרה"ק מפארציווא זי"ע התארס לנערה טובה וישרה, אך כיון שלא היה תחת יד הוריה סכום הכסף שהותנה ביניהם לנדוניה, רצה הבחור לבטל את האירוסין ובא לבקש רשותו של רבינו על כך. הביט בו רבינו במבט מלא רחמים ואמר לו: בני, איך עולה על דעתך דבר שכזה, החושב אתה שעל ידי שתעשה יהודי לאומלל תמצא לך אושר בחיך, ואם תשיג יותר כסף תמצא אושר בחיך. אין זאת כך, אלא רק בלב טוב ובמעשים טובים תמצא את אושרך. ולא הניח לו לבטל את האירוסין. (תולדות המחבר שבהקדמת הספר 'ואלה הדברים שנאמרו לדוד')

אור יקות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

רש"י: כלל גדול בתורה - כשם שבספר תורה אם האותיות נפרדות הרי הוא נפסל, כך חייבת לשרור אחדות בין כל יהודי ויהודי, שהרי לכל אחד מהם יש אות בתורה, נמצא ש - ואהבת לרעך כמוך, - זה כלל גדול בתורה - בתורה. (חלקת יהושע)

ליקוטי אמרים שבסוף הספה"ק תולדות אדם (עמוד שסח)

ליומא דהילולא דמרן רבינו הקדוש ה'תולדות אדם' מאוסטרובא זי"ע – כ"ח ניסן

לו שלום. ושאל הרבי: מי זה האיש הלזה. והשיב לו: הנגיד החדש. ונזרק מפיו הקדוש: העני הישן. ורח"ל נעשה עני מדוכה.

חיים חן י

יש מקום בגיהנם לכולם

לאחד שכינה חבירו בשם גנאי, בטענה שרבים מכנים אותו כן - אמר: הלא הגיהנם גדול דיו ורחב ידים, ומקום יש בו לכולם.

מפי חסידים

ה' שומרך ה' צילך

אמר על הפסוק ה' צלך, ופירש: ה' שומרך, ער מאכט דיך הייווידיק, מלשון שמרים. ה' צלך, ער מאכט דיך לוטער, לשון צלול.

גן הדסים

צדיקים מוכרחים להתאחר

שמעתי בשם זקני זי"ע מאסטראוי שהתאחר פעם אחת הרבה, כמדומה לי שזה היה בליל התקדש חג הפסח, בכזית מצה או באכילת אפיקומן, ואמר: הקדוש ברוך הוא מתאחר בגאולת עמו ישראל, צריכים אנחנו ומוכרחים אנחנו גם כן להתאחר.

ואלה הדברים שנאמרו לדוד, פ' תצוה, קלב ומוסיף שם: וכמו ששמעתי מפה קדוש כ"ק אאמור"ר שליט"א [ה"נ מרן הדברי בינה], שספר לו איש אחד מאזיה צדיק שהוא אינו מתאחר לעולם, ועושה הכל בזמנו. והשיב לו שזה בלתי אפשרי, צדיקים מוכרחים להתאחר.

וקווי ה' יחליפו כח

אמר מרן זקני מהר"י זי"ע מאסטראווא בעת הסדר בליל פסח: רבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך, מכיון שאנו אומרים לפניך דבר אחד עוד, אין בנו כח לאמר עוד, אבל וקוי ה' יחליפו כח (ישעי' מ לא).

שם דף רלג

החיוב לאדם לאומר את חידושי

שמעתי מא"א ז"ל שסיפר לי ששמע מאדמור"ר זצלה"ה מאוסטראווע נ"ע זי"ע, שכאשר יבא ברעיוניו של כל אחד מישראל, יהא מי שהוא, חידושי תורה, מחוייב הוא לאמר דבר זה, ולחדש חידוש הלז בפיו שיצא מכח אל הפועל בזה העולם.

ואמר בזה הלשון: אדם כזה שבוש הוא לאמר חידושי תורה שלא ילעגו עליו ילך אל הכותל ויוציא דבריו בינו לבין הכותל. ואמר הטעם לזה לפי שאין אחד נוגע במה שמוכן לחבירו, ודברי תורה שצריכין לבא לזה העולם ע"י נשמה זו אי אפשר להשיג ולחדש זאת נשמה אחרת עד אשר יחדש בזה העולם על ידי אותו שצריך להתחדש על ידו, ואז בנקל לכל אדם לחדש זאת.

יד הים דף פד

טבילה במקוה עם כוונות

סיפרו לו על אחד החסידים שהיה טובל במקוה עם כוונות כו', והגיב: אה! בתנועת ביטול, ומאז לא אכלו החסידים אצלו בשר מפי חסידים

מיהו האיש הלזה

שמעתי מהרה"ח ר' לייבל פרידמאן (שליט"א) אשר במעזריטש היה איש אחד שהיה אצל צדיק אחד, וצוה עליו ליקח גורל, וזכה בגורל עשרת אלפים רובל. ובא להצדיק, וסיפר לו, ואמר הצדיק: לא כוונתי על זה. וצוה לקחת עוד הפעם גורל. וזכה בחמישים אלף, והיה נקרא במזריטש הנגיד החדש.

פעם אחת היה הנגיד החדש בבית אחד, ולא היה לבוש כובע העליונה, רק כובע התחתון. ושמע בבית השני שיש שם רבי [מרן מאוסטרווע], ונכנס אליו כך בלי העליון, ונתן